

به علاوه این حقیقت را هم در نظر داشته باشید که تعداد سکه‌های بیت‌کوین در عمل محدود نیست و در صورت تصمیم جمعی بر افزایش ذخیره، این اتفاق خواهد افتاد. این حقیقت را در کنار حجم غیرقابل باور دوج‌کوین‌ها (که اعلام شده هیچ محدودیتی در تعداد نخواهند داشت) و اتریوم نامحدود بگذارید تا متوجه شوید چرا بسیاری از کارشناسان وضعیت فعلی بازار رمزارزها را یک حباب بزرگ می‌بینند.

آینده روشن یا حباب بزرگ؟

واقعیت این است که رمزارزها ابتدای راه هستند و هنوز قیمت نهایی آنها تثبیت نشده‌است. این یعنی ممکن است قیمت هر بیت‌کوین بسیار بالاتر از قیمت کنونی آن برود یا شاهد سقوطی عظیم مشابه سقوط ارزهای دیجیتال اولیه در دهه ۹۰ میلادی باشیم. در بسیاری از موارد انتظارات سرمایه‌گذاران از توانایی‌های فناوری‌های جدید پیشی می‌گیرد و این بارها باعث سقوط ارزش سرمایه‌گذاری‌های هیجانی شده‌است. از نظر برخی پارامترهای اقتصادی، بازار رمزارزها کشتی قیمت‌های بسیار بالاتری را هم خواهد داشت. به علاوه فناوری بلاک‌چین ویژگی‌های جالبی دارد که باعث شده حتی بانک‌های مرکزی کشورها شروع به سنجش امکان به‌کارگیری آن برای بهبود سیستم‌های فعلی خود کنند. ولی محدودیت‌هایی مثل قوانین نامشخص، شرایط متغیر بازار و البته کمبودهایی که در زمینه گسترش ضریب نفوذ آنها در تراکنش‌های روزمره وجود دارد باعث می‌شود آینده برای رمزارزها چندان هم درخشان و مطمئن نباشد.

تا وقتی این نشان‌های دیجیتال قادر به تثبیت خود به‌عنوان یک روش معمول برای انجام اموراتصادی روزمره نشوند، نمی‌توانیم درباره قیمت نهایی و ارزش واقعی رمزارزها نظر قطعی پیدا کنیم. در نتیجه با توجه به دیدگاه خودتان و ارزشی که برای مفاهیم نمایندگی شده توسط رمزارزها یا مخالفان آنها قائل هستید، ممکن است نظر متفاوتی در این باره داشته باشید. اما آنچه مشخص است، بازاری ملتهب و ناپایدار است که شاید به‌زودی دچار واپاشی نشود، اما قطعاً با نوسانات خود به سرمایه‌گذاران تازه‌کار و ناوارد ضرر می‌زند.

رمزارزها با وعده

تحول اقتصاد و ایجاد

سیستمی ایمن و

شفاف خلق شده‌اند،

اما ممکن است به

ابزاری علیه خود

تبدیل شوند

رمزارزها؛ آینده روشن یا حبابی در حال انفجار؟

حباب لرزان رمزارزها

یاسر حیدری

تحلیلگر مالی

بعید است این روزها با دوستان و آشنایان حرف زده باشید و صحبت به رمزارزها، افزایش خیره‌کننده قیمت آنها و سودهای سرشار افرادی که در این بازار سرمایه‌گذاری کرده‌اند نشنیده باشید. واقعیت این است که رمزارزها در یک‌سال گذشته عملکرد خیره‌کننده‌ای داشته‌اند و محبوب‌ترین رمزارزها یعنی بیت‌کوین، اتریوم و دوج‌کوین هر یک افزایش قیمت‌های چند برابری را در ماه‌های گذشته تجربه کرده‌اند. طرفداران رمزارزها، سرمایه‌گذاران این بازار و کسانی که این نشان‌های دیجیتال را به‌عنوان راهی برای محافظت از سرمایه خود در برابر ناملایمات اقتصادی انتخاب کرده‌اند اعتقاد دارند این تازه ابتدای راه است و ارزش‌های کیفی مثل ایمنی، شفافیت و ساختار غیرمتمرکز رمزارزها باعث افزایش بیشتر ارزش آنها در آینده خواهد شد. از طرف دیگر، بسیاری از کارشناسان اقتصادی اعتقاد دارند این قیمت‌ها بسیار بیشتر از ارزش واقعی رمزارزهاست و حبابی در این بازار ایجاد شده که ممکن است هر آن منفجر شود. در ادامه تلاش می‌کنیم هر یک از این دو دیدگاه را کمی بیشتر بررسی کرده و درباره آینده احتمالی رمزارزها صحبت کنیم.

روایت موافقان

ارزش هر چیز براساس توافقی که بین عرضه‌کننده و متقاضی شکل می‌گیرد تعیین می‌شود و به استناد به همین منطق، ارزشی که کاربران برای رمزارزهایی مثل بیت‌کوین قائل هستند همان ارزش واقعی آنهاست.

به نظر موافقان رمزارزها، آینده تراکنش‌های مالی متعلق به بلاک‌چین است که تمام سوابق تراکنش‌های انجام شده را به صورت شفاف در خود نگه می‌دارد و کاربران را از خدمات‌دهندگان ثالثی مثل بانک‌ها و مؤسسات مالی بی‌نیاز می‌کند. بیت‌کوین و دوج‌کوین ظرفیت افزایش سرعت صحت‌سنجی و نهایی شدن تراکنش‌هایشان را دارند و همین الان برای کارهایی مثل انتقال پول به مقاصد بین‌المللی سریع‌تر از سیستم بانکداری سنتی عمل می‌کند.

از طرف دیگر اتریوم و سیستم قراردادهای هوشمند بلاک‌چین آن - که امکان صحت‌سنجی، تسهیل یا اجرای مذاکرات قیمتی را فراهم می‌کنند - از توانایی بالقوه متحول کردن زنجیره‌های تامین جهانی برخوردار است.

همچنین اکنون دیگر افراد و مؤسسات مالی در حال خرید رمزارزها به‌عنوان محافظی در برابر کاهش ارزش دلار و تورم هستند. در نهایت باید به امیدواری کاربران رمزارزها برای افزایش نفوذ و کاربرد این

سکه‌ها اشاره کنیم که به خصوص در یک سال اخیر رشد قابل‌ملاحظه‌ای داشته‌است.

تمام این نکات و البته سرازیر شدن حجم عظیمی از سرمایه‌های سرگردان به این بازار پرتب‌وتاب باعث شده سه رمزارز اصلی بیت‌کوین، اتریوم و دوج‌کوین ارزش بازاری بیش از ۱/۵ تریلیون دلار پیدا کنند. اما در عمل تراکنش‌ها و کاربرد این بازار با ارزش اصلا در حدی نیست که از این سرمایه عظیم انتظار داشته باشیم. این همان نکته‌ای است که مخالفان ارزشگذاری‌های فعلی به آن اشاره می‌کنند و اعتقاد دارند شرایط کنونی بازار نشان‌دهنده حباب عظیمی است که انفجار آن ممکن است باعث متضرر شدن میلیون‌ها نفر شود.

روایت مخالفان

همان‌طور که گفتیم موافقان افزایش قیمت رمزارزها معتقدند یکی از دلایل اصلی رشد چشمگیر ارزش آنها در یک سال اخیر، افزایش کارایی و گستره نفوذ آنها در بین کاربران عادی و برای تراکنش‌های معمول است. اما در واقع، این نفوذ آنقدر وسعت نیافته که بتوان کاربرد عملی و واقعی برای رمزارزها در نظر گرفت. برای مقایسه حدود ۱/۳۵ میلیون تراکنش روزانه مجموعه رمزارزهای اتریوم، بیت‌کوین و دوج‌کوین است که در قیاس با ۱۰/۱ میلیارد تراکنشی که شرکت‌های Visa و Mastercard به‌عنوان اصلی‌ترین ارائه‌دهندگان خدمات اعتباری در سال ۲۰۱۸ (دو سال پیش) ثبت کرده‌اند قابل چشم‌پوشی است.

از طرف دیگر اما و اگرهای جدی درباره ماهیت واقعی رمزارزها و سازوکارهای تعریف شده برای عملکرد آنها وجود دارد. برای مثال از میان ۲۱ میلیون سکه بیت‌کوین قابل استخراج، از سرنوشت حدود ۲۰ درصد از آنها اطلاعی در دست نیست چون هرگز از آنها در هیچ تراکنشی استفاده نشده‌است. اگر بانک‌های مرکزی یا مؤسسات مالی بزرگ مالک این سرمایه عظیم باشند، بعید نیست از آن برای دست‌کاری در قیمت بازار و کنترل آن به‌نحو مورد علاقه خود استفاده کنند.

واقعیت این است

که رمزارزها هنوز در

ابتدای راه هستند

و برای تبدیل شدن

به رسانه‌ای برای

تراکنش‌های اقتصادی

راه‌درازی در پیش

دارند. آنچه در حال

حاضر اتفاق می‌افتد،

قیمت‌گذاری‌های

تخمینی است که

ممکن است در آینده

تغییرات بسیاری

داشته باشند